

Mielipide lietteiden kuljetusjärjestelmäselvityksestä ja sakokaivontyhjennyksen keskittämisestä

n.n.

Raala/ Nurmijärvi

30.6.2025

Vastaanottaja:

Jätelautakunta Kolmenkierto

Asia: Mielipide lietteiden kuljetusjärjestelmäselvityksestä ja sakokaivontyhjennyksen keskittämisestä

Vastustan ehdotettua keskittämistä.

Olen haja-asutusalueen asukas Nurmijärveltä ja haluan tuoda esiin oman mielipiteeni liittyen ehdotukseen sakokaivontyhjennyspalveluiden keskittämisestä.

Nykyinen järjestelmä, jossa asukas voi itse valita ja kilpailuttaa palveluntarjoajansa, on toiminut hyvin. Se on joustava, kustannustehokas ja mahdollistaa paikallisten yrittäjien tukemisen. Olen saanut palvelua luotettavasti ja ajallaan, ja haluan säilyttää mahdollisuuden valita itse, milloin ja keneltä palvelun tilaan.

Selvityksen, johon keskittämisehdotus perustuu, on useita puutteita. Tiedot perustuvat oletuksiin ja puutteelliseen rekisteriin (SIIRTO), eikä kuntakohtaisia eroja ole huomioitu riittävästi. SIIRTO-rekisterissä on ollut teknisiä ongelmia, eikä tietoa rekisteröinnistä välity kiinteistönomistajille, vaikka vastuu tyhjennyksistä on heillä – tämä heikentää järjestelmän luotettavuutta ja oikeudenmukaisuutta. Tämä tekee päätöksenteosta epäoikeudenmukaista ja heikentää selvityksen luottamusta.

Lisäksi keskittäminen uhkaa paikallisia yrittäjiä ja voi johtaa hintojen nousuun sekä palvelun laadun heikkenemiseen. Paikalliset toimijat tuntevat alueen olosuhteet ja tarjoavat henkilökohtaista, nopeaa ja asiantuntevaa palvelua – tätä ei keskitetty malli voi korvata.

Vertaa jo toteutettu jätteenkuljetus, jossa hinnat nousi ja palvelu ei parantunut sekä saatiin monopoli aikaan.

Haluan jatkossakin hoitaa sakokaivontyhjennykseni itse, valitsemalla ja tilaamalla palvelun suoraan valitsemaltani toimijalta.

En näe tarvetta muutokselle, joka heikentäisi nykyistä toimivaa järjestelmää. Hoidan asianmukaisesti oman lietteen tyhjentämisen haja-asutusalueen asukkaana. Nurmijärven osalta tyhjennyksen toteutuminen oli korkeinta koko alueella.

Ensin tulisi korjata SIIRTO-järjestelmän tekniset puutteet ja tiedonkulku kiinteistönomistajille, ja vasta sen jälkeen tehdä uusi selvitys – jotta voidaan arvioida, johtuivatko ongelmat huonosta datasta ja oletuksista vai todellisista laiminlyönneistä asukkaiden taholta.

Pyydän, että mielipiteeni otetaan huomioon päätöksenteossa ja että asukkaiden oikeus valita palveluntarjoajansa säilyy jatkossakin.

Mielipide lietteiden kuljetusjärjestelmäselvityksestä ja sakokaivontyhjennyksen keskittämisestä

27.6.2025

LAUSUNNON ANTAMINEN JÄTTEENKULJETUSJÄRJESTELMÄSTÄ

Jätelautakunta Kolmenkierto

jatelautakunta(at)hameenlinna.fi

Uudenmaan Yrittäjät ry (myöhemmin Yrittäjät) esittää, että jätelautakunta Kolmenkierron alueelle parhaiten sopii kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus. Kaikkien jätejakeiden kuljetuksessa kiinteistöhaltijan järjestämä jätteenkuljetus on selvästi tehokkain ja toimivin järjestelmä.

Asianosaisuus

Uudellamaalla toimivana yrittäjien aluejärjestönä edustamme osaltamme yksityisiä jätehuoltoyrityksiä Kolmenkierron jätelautakunnan alueella Hyvinkäällä, Järvenpäässä, Keravalla, Mäntsälässä, Nurmijärvellä ja Tuusulassa. Jäsenyrityksiämme toimii Kolmenkierron jätelautakunnan toimialueella. Edustamme asiassa alueen toimijoita/yrityksiä, joten lausuntomme tulee ottaa huomioon asian valmistelussa ja päätöksenteossa.

Hallintolain 41 §:ssä (HL 434/2003) säädetään vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta. Jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin. Viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta.

Jätelain vaatimukset valmistelulle

Jätelain 37 §:ssä (JL 646/2011) säädetään vaatimuksista sille, mitä seikkoja tulee tarkastella silloin, kun jätteenkuljetusjärjestelmästä päätetään. Vaatimukset ovat seuraavat:

Kunta voi päättää, että 32 §:n 1 momentissa tarkoitettussa toiminnassa syntyvän sekalaisen yhdyskuntajätteen ja 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun saostus- ja umpisäiliölaitteen kiinteistöittäinen kuljetus järjestetään kunnassa tai sen osassa siten, että kiinteistön haltija sopii siitä jätteen kuljettajan kanssa, jos:

- 1) näin järjestetty jätteenkuljetus täyttää 35 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset;
- 2) jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle;
- 3) päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

Korostamme, että kuljetusjärjestelmää koskevassa päätöksessä tulee yksilöidysti tarkastella kaikkia edellä mainittuja vaatimuksia. Yksittäisten asioiden yleistäminen ilman yksityiskohtaista tarkastelua ei täytä lain edellyttämiä vaatimuksia.

Jätelain vaatimusten täyttyminen kyseisellä alueella:

1. Ensimmäisenä edellytyksenä on jätelain 35 ja 37 §:ssä säädetty seuraavasti: Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on järjestämistavasta riippumatta järjestettävä niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.

- Kolmenkierron jätelautakunnan selvityksen perusteella, voidaan todeta, että lautakunnan toimialueella on jätehuollon kuljetuspalveluita tarjolla nykyisessä kuljetusjärjestelmässä kattavasti. Sama asia tulee esille jäsenyrittäjiemme toimialaluokituksen ja jäsentietojen perusteella. Tämä ilmeen selvityksestä, vaikka sen kattavuus ja toteutustapa oli hyvin puutteellinen.
- Yritysten tarjonta on alueella kattavaa ja hyvää. Yritysten välillä on aitoa kilpailua, mikä pitää asiakkaiden hinnat kohtuullisena. Tarjonta on tälle hetkellä kattavaa ja luotettavaa. Jätteen kuljetuspalveluita on tarjolla kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.

Jätehuoltoyhtiön mahdollinen kilpailutus supistaa vääjäämättä tarjontaa, jolloin kattavuus ja luotettavuus kärsivät merkittävästi. Aidon kilpailun katoaminen alueelta heikentää laatua ja yleensä nostaa hintoja.

- Selvityksen kattavuus on hyvin rajallinen, Vastausten määrä ei täytä tosiasiallisesti tietovarantoa, jolta pohjalta voitaisiin luotettavasti tehdä johtopäätöksiä, saatikka päätöksiä asiassa. Viranhaltijavalmistelulle ja tai uutisoinnille, jota lautakunta on selvityksestä antanut leimaa selkeä ennakkosenteellisuus, mikä ilmenee, kun otetaan huomioon hyvin pieni vastaajien joukko selvityksen taustalla. Selvitys soveltuu huonosti tai ei ollenkaan toimivaan kiinteistöiltä pyydettyihin tietoihin. Selvityksessä tiedusteltiin seikkoja, joiden päämääränä oli tehdä markkinakartoitusta mm. käytetyistä palveluntarjoajista ja heidän hinnoittelusta. Tämä rajasi tietojemme mukaan sitä, että vastauksia ei saatu lopulta tavalla, joka voisi toimia päätöksenteon pohjana.
- Tietojen saannissa on ollut myös haasteita, jolloin johtopäätökset perustuvat arvioon, jolle ei löydy riittävää tietopohjaa.

2. Toisena edellytyksenä jätelain 37 §:ssä säädetään seuraavasti: Jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta tukevat seuraavat seikat:

- Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa ei tule kerralla merkittäviä suurten asiakkaiden vaihdoksia kuljetusyrityksille, joista aina vääjäämättä seuraa ongelmia kuljetusten toiminnan kannalta. Samalla jätelain määräysten täyttyminen ei välttämättä toteudu.

- Kiinteistön haltijan tilaamissa kuljetuksissa voidaan huomioida paikalliset olosuhteet ja varmistaa palveluntarjoajan kaluston sopivuus paremmin, kuin keskitetyissä kuljetuksissa. Tämä ongelma on tullut jo esille keskitetyissä kuljetuksissa, jotka eivät täytä siten jätelain vaatimuksia.
- Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa samaan kuormaan voidaan ottaa myös yritysten ja teollisuuden jätettä, mikä tehostaa kuljetuksia ja tämän kautta vahvistaa kestävä kehityksen periaatetta. Tätä kustannustehokkuutta tulee edistää edelleen. Tämä on toimivan jätehuollon ja ympäristön näkökulmasta tärkeä ero keskitettyyn kuljetukseen verrattuna. Voidaan katsoa, että keskitetty kuljetusjärjestelmä ei toteuta jätelain vaatimuksia tältä osin.
- Jäteyhtiön järjestämä kilpailutus heikentää palvelujen saatavuutta ja tarjonta kapenee tavalla, joka ei edistä kestävä kehityksen ja markkinoiden toimivuutta.
- Jätteiden kuljettaminen on mahdollista lain vaatimusten mukaan molemmissa kuljetusjärjestelmissä. Kiinteistön haltijan järjestämässä mallissa ei aiheudu enempää haittaa ja vaaraa ympäristölle ja terveydelle, kuin kunnan kilpailuttamassa kuljetusjärjestelmässä, koska lakisääteiset ympäristö- ja muut vaatimukset eri toimijoille ovat samat kuljetusjärjestelmästä riippumatta.
- Hyvä yhteistyö, alueellinen kehittäminen ja toimiva jätehuollon kuljetusjärjestelmä perustuu jätehuoltoviranomaisen, alueellisen jätehuoltoyhtiön ja alueen kuljetusyritysten väliseen yhteistyöhön. Tässä viranomaisen tavassa toimia nykyistä paremmin on suuremmat mahdollisuudet parantaa jätelain vaatimusten täyttymistä nykyisellä kuljetusjärjestelmällä, kuin keskitetyllä.
- Selvityksessä käy ilmi jätehuoltoviranomaisen resurssien riittämättömyys. Yrittäjät korostaa, että jätteenkuljetusjärjestelmästä riippumatta, jätehuoltoviranomaiselle tulee taata riittävät resurssit, eikä viranomaisvastuuta voi missään olosuhteissa siirtää jätehuoltoyhtiölle tai kiinteistön haltijoille. Jätehuollon toimivuus edellyttää yhteistyötä viranomaisen, jätehuoltoyhtiön ja kuljetuspalveluja tarjoavien yritysten sekä asiakkaiden välillä. Jätehuoltorekisterin ylläpito on keskeinen osa yhteistyötä. Selvitystemme perusteella rekisteriin liittyvät ongelmat ovat yleisiä ja kuljetusyrityksistä riippumattomia.
- Nykyinen jätteenkuljetusjärjestelmä ei aiheuta jätelain mukaista ympäristö- ja terveyshaittaa. Nykyinen kiinteistön haltijan jätteenkuljetusjärjestelmä on tehokas toimintatapa, joka mahdollistaa haja-asutusalueilla tehokkaan jätehuollon.

3. Kolmantena edellytyksenä, JL 37 §:n mukaan: Päätökset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

Kiinteistön haltija järjestämään jätteenkuljetusta tukevat seuraavat seikat:

- Kiinteistön haltijalla on mahdollisuus valita mieleisensä kuljetusyritys.
- Palvelun toimivuus on jatkuvasti kiinteistön haltijan jatkuvasti arvioitavissa ja asiakas voi vaihtaa toiseen yritykseen, mikäli palvelu ei toimi halutulla tavalla.

- Päivystys toimii 24 tuntia vuorokaudessa.
- Järjestelmä kehittää ja edistää alueen elinkeinotoimintaa ja mahdollistaa palvelun tarjoajien välisen kilpailun tuloksena paremmat ja uudet innovaatiot alalle.
- Jätehuoltoyhtiön kilpailutuksessa markkinat keskittyvät. Tämän seurauksena järjestelmä on haavoittuvainen vaihtoehtoisten yritysten lopettaessa toimintansa. Urakka-alueiden pilkkomisen pienemmiksi ei estä tätä kehitystä. Lisäksi keskittäminen heikentää huoltovarmuutta.
- Jätehuoltoyhtiön kilpailutuksessa kuljettajien työsuhteturva vaarantuu. Kilpailutus rajoittaa markkinoiden kehittymistä ja pahimmassa tapauksessa aiheuttaa merkittävää työpaikkojen vähenemistä.
- Jätehuoltohuoltoyhtiön kilpailutuksen seurauksen keskittyvät markkinat aiheuttavat työsuhteiden muuttumista kausi- ja pätkätöiksi ja alan houkuttelevuus työpaikkana heikentyy ja samalla vaarantaa jätelain vaatimusten täyttymisen. Työllisyyden näkökulmasta keskittyminen on haitallista alueen kehittymiselle.
- Kilpaillut markkinat lisäävät työntekijöiden ja yritysten maksamien verojen määrää ja parantavat alueen taloutta.
- Jätteenkuljetusrekisteri turvaa viranomaisille yhdenvertaisen valvonnan molemmissa kuljetusjärjestelmissä. Rekisterin järjestämisvastuuseen tulee lautakunnan keskittyä ja sen toimivuuteen ja tarjoamiseen yrityksille voidaan nähdä mahdollisuutena.
- Jätelain mukaan jätteenkuljetusyritysten tulee hakea toiminnalleen lupaa ELY-keskukselta jätehuoltorekisteriin liittymisellä. Tähän liittyvät suunnitellut vakuusmaksuvelvoitteet. Uudet velvoitteet koskevat molempia kuljetusjärjestelmiä. Myös ympäristöluvat ja ympäristövalvonnan velvoitteet varmistavat molempien kuljetusjärjestelmien mahdollisuudet ja vastuut.

Yhteenveto

Yrittäjät katsoo, että Kolmenkierron jätelautakunnan alueella ei ole esitetty sellaisia (JL 37 §:n) edellyttämiä perusteluja, jotka estäisivät kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetusjärjestelmän valintaa tai vaihtamista keskitetyksi järjestelmäksi. Alueella on tarjolla yksityisiä jätteenkuljetuspalveluja kattavasti, luotettavasti, kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin. Alueen jätteenkuljetusta ja kiinteistöjen liittymisastetta voidaan vahvistaa paremmalla jätehuoltoviranomaisen, jätehuoltoyhtiön ja yksityisten kuljetusyritysten välisellä yhteistyöllä.

Näkemyksemme ja kokemuksemme mukaan suora asiakkaan ja yrittäjän välinen sopimus mahdollistaa parhaat pitkäaikaiset ja laadukkaat asiakassuhteet sekä luo parhaat edellytykset tehokkaalla ja lainmukaiselle jätehuoltojärjestelmälle. Jätelautakunnan ja alueen kuntien tehtävänä, on mahdollistaa asukkaille hyvin toimivat, aidosti kilpaillut ja laadullisesti korkeatasoiset jätehuoltopalvelut sekä samalla taata ja mahdollistaa parhaat toimintaedellytykset alueen yrityksille.

Yrittäjät esittää, että jätelautakunta varaa riittävät resurssit viranomaistehtävän hoidolle alaisessaan toiminnassa, joka selkeästi aiheuttaa ongelmia, jotka aiheuttavat ongelmia jätelain noudattamisessa. Nykyinen kuljetusjärjestelmä ei näitä ongelmia aiheuta enempää tai vähempää kuin keskitetty kuljetusjärjestelmä.

Järvenpäässä 27. päivänä kesäkuuta 2025

Uudenmaan Yrittäjät ry

Mielipide lietteiden kuljetusjärjestelmäselvityksestä ja sakokaivontyhjennyksen keskittämisestä

n.n.

Nurmijärvi

30.6.2025

Vastaanottaja:

Jätelautakunta Kolmenkierto

Asia: Mielipide lietteiden kuljetusjärjestelmäselvityksestä ja sakokaivontyhjennyksen keskittämisestä

Vastustan ehdotettua keskittämistä.

Olen haja-asutusalueen asukas Nurmijärveltä ja haluan tuoda esiin oman mielipiteeni liittyen ehdotukseen sakokaivontyhjennyspalveluiden keskittämisestä.

Nykyinen järjestelmä, jossa asukas voi itse valita ja kilpailuttaa palveluntarjoajansa, on toiminut hyvin. Se on joustava, kustannustehokas ja mahdollistaa paikallisten yrittäjien tukemisen. Olen saanut palvelua luotettavasti ja ajallaan, ja haluan säilyttää mahdollisuuden valita itse, milloin ja keneltä palvelun tilaan.

Selvityksen, johon keskittämis ehdotus perustuu, on useita puutteita. Tiedot perustuvat oletuksiin ja puutteelliseen rekisteriin (SIIRTO), eikä kuntakohtaisia eroja ole huomioitu riittävästi. SIIRTO-rekisterissä on ollut teknisiä ongelmia, eikä tietoa rekisteröinnistä välity kiinteistönomistajille, vaikka vastuu tyhjennyksistä on heillä – tämä heikentää järjestelmän luotettavuutta ja oikeudenmukaisuutta. Tämä tekee päätöksenteosta epäoikeudenmukaista ja heikentää selvityksen luottamusta.

Lisäksi keskittäminen uhkaa paikallisia yrittäjiä ja voi johtaa hintojen nousuun sekä palvelun laadun heikkenemiseen. Paikalliset toimijat tuntevat alueen olosuhteet ja tarjoavat henkilökohtaista, nopeaa ja asiantuntevaa palvelua – tätä ei keskitetty malli voi korvata.

Haluan jatkossakin hoitaa sakokaivontyhjennykseni itse, valitsemalla ja tilaamalla palvelun suoraan valitsemaltani toimijalta.

En näe tarvetta muutokselle, joka heikentäisi nykyistä toimivaa järjestelmää. Hoidan asianmukaisesti oman lietteen tyhjentämisen haja-asutusalueen asukkaana. Nurmijärven osalta tyhjennyksen toteutuminen oli korkeinta koko alueella.

Ensin tulisi korjata SIIRTO-järjestelmän tekniset puutteet ja tiedonkulku kiinteistönomistajille, ja vasta sen jälkeen tehdä uusi selvitys – jotta voidaan arvioida, johtuivatko ongelmat huonosta datasta ja oletuksista vai todellisista laiminlyönneistä asukkaiden taholta.

Pyydän, että mielipiteeni otetaan huomioon päätöksenteossa ja että asukkaiden oikeus valita palveluntarjoajansa säilyy jatkossakin.

Lähettilä:
Vastanottaja: [jätelautakunta](#)
Aihe: Mielipide Asumisessa syntyvien lietteiden kuljetusjärjestelmäselvityksestä
Päivämäärä: maanantai 30. kesäkuuta 2025 12:35:11
Liitteet: [Outlook-punhx2a4.png](#)

Arvioisa Jätelautakunta ja Jätehuollon viranomaiset

Haluaisin tuoda esiin huoleni Asumisessa syntyvien lietteiden kuljetusjärjestelmäselvityksestä.

Selvitys ei muodosta riittävää ja tarpeeksi tarkkaa perustaa näin merkittävälle jätehuoltouudistukselle. Se nojaa virheellisiin rekisteritietoihin, laskennallisiin arvioihin, puutteelliseen kuntakohtaiseen analyysiin ja on sen takia epäluotettava. Jätelaki edellyttää, että arvio kuljetusjärjestelmän toimivuudesta tehdään kunnittain, koska yhdistetyt keskiarvot voivat pettää ja joissakin kunnissa nykyjärjestelmä toimii hyvin. Esim. olosuhteet Hattulan haja-asutusalueella voivat olla täysin erilaiset kuin Keravan tiiviissä taajamassa. 2014 Hämeenlinnan hallinto-oikeus kumosi samanlaisen päätöksen, koska selvitys ei ollut kuntakohtainen, vaan käsitteli aluetta liian yleisesti Jätelain 37§ vastaisesti. Tässä selvityksessä sanotaan, että kuntakohtainen tarkastelu on toteutettu kaikkien sopimuskuntien osalta, mutta tilastojen yhteenvedot ja niistä muodostetut johtopäätökset sekä suositukset perustuvat tässä selvityksessä koko alueen keskiarvoihin, ei kuntakohtaiseen tarkasteluun.

Tämä selvitys nojaa myös hyvin vahvasti SIIRTO-rekisteriin, vaikka tutkimuksessa itsessään todetaan, että rekisterissä olevat tiedot sisältävät lukuisia virheitä, puutteita ja teknisiä ongelmia. SIIRTO-rekisteristä saadut tyhjennystiedot eivät sen takia anna luotettavaa kuvaa lietteiden kuljetuksen nykytilasta, eikä jätetilastojen laskennallisia arvioida voida pitää luotettavana lähteenä niiden perustuessa oletuksiin, tarkkojen kenttähavaintojen sijaan. SIIRTO-rekisteristä saatavien toteumien hajonta esimerkiksi vakituisesti asuttujen kiinteistöjen kohdalla on kuntien välillä niinkin suuri kuin 48-83% viimeisen kahden vuoden ajalta. Siitä huolimatta tilastoista on tehty kuntakohtaisen tarkastelun sijaan alueellinen johtopäätös, että 48% vakituisesti asutuista kiinteistöistä tyhjentäisivät lietesäiliönsä maastoon, vesistöön, lannoitteeksi pelloille, liete päätyisi maaperään vuotavien kaivojen kautta tai säiliö olisi jätetty kokonaan tyhjentämättä. Yksittäisiä laiminlyöntejä ja ympäristöriskejä ei voida poissulkea, mutta tässä on huomioitava SIIRTO-rekisteristä saatu tilastoja vääristävä virheellinen data. Mikä tukee tätä väittämää, kun esimerkiksi terveystieteiden näkökulmasta laajimmat norovirusepidemiat Suomessa esiintyvät tyypillisesti loka-marraskuun ja tammi-maaliskuun välisenä aikana, eikä kesäsesonkina kun vapaa-ajan kiinteistöjä käytetään aktiivisesti ja lietekaivoja tyhjennetään enemmän?

Selvityksen perusteella tehtävät päätökset vaikuttavat tuhansiin asukkaisiin ja yrityksiin, eikä kuljetusyrittäjien ja asukkaiden kokemukset vastaa raportin johtopäätöksiä. Selvitys kertoo joitain lukuja nykyisestä tilanteesta, mutta sen perusteella ei voida arvioida tarpeeksi kunnallisen järjestelmän toimivuutta, kustannuksia tai vaikutuksia. Vajailla rekisteritiedoilla ja kuntien toisistaan poikkeavien tilanteiden vuoksi vertailua ei pystytä tekemään, olisiko kunnan järjestämä malli parempi. Lisäksi selvityksen ympäristövaikutusten arvioinnista puuttuu kokonaan kuljetusjärjestelmien ilmasto- ja päästötaseet. Selvitys ei sisällä päästövertailua eikä logistista tehokkuustarkastelua osana ennakoivan ja kestävä jätahuollon kestävyystarkastelua. Hiilijalanjälkeä ei ole arvioitu, vaikka kuljetusmuodolla on siinä keskeinen merkitys. Nykyisillä markkinoilla

ympäristöystävällisyys on merkittävä strateginen vahvuus kuljetusyrittäjien liiketoiminnassa, joten se voi toteutua merkittävästi paremmin kuin ehdotetussa järjestelmässä.

Ongelma tuntuu olevan enemmänkin SIIRTO-rekisteristä saatavissa tiedoissa. Selvityksessä tulisi käydä ilmi myös seuraavat asiat:

1. Mitä selvityksessä mainitut SIIRTO-rekisterin lukuisat virheet, puutteet ja tekniset ongelmat ovat?
2. Milloin SIIRTO-rekisterin käytöstä tuli pakollista Hattulan jätteitä kuljettaville yrittäjille Syksyn 2022 käyttöönoton jälkeen?
3. Mitkä ovat SIIRTO-rekisterin käyttöasteet 2022, 2023, 2024 ja 2025 Hattulassa? Tämä on relevantti tieto, koska toteumat on kerätty viimeisen kahden vuoden ajalta.

Näihin syihin pohjaten esitän, että tämä selvitys tulisi tehdä uusiksi.

Ystävällisin terveisin

n.n.

Mielipide lietteiden kuljetusjärjestelmäselvityksestä ja sakokaivontyhjennyksen keskittämisestä

n.n.

MIELIPIDE

05450 NUKARI

30.6.2025

Vastaanottaja:

Jätelautakunta Kolmenkierto

Asia: Mielipide lietteiden kuljetusjärjestelmäselvityksestä ja sakokaivontyhjennyksen keskittämisestä

Vastustan ehdotettua keskittämistä.

Olen haja-asutusalueen asukas Nurmijärveltä ja haluan tuoda esiin oman mielipiteeni liittyen ehdotukseen sakokaivontyhjennyspalveluiden keskittämisestä.

Nykyinen järjestelmä, jossa asukas voi itse valita ja kilpailuttaa palveluntarjoajansa, on toiminut hyvin. Se on joustava, kustannustehokas ja mahdollistaa paikallisten yrittäjien tukemisen. Olen saanut palvelua luotettavasti ja ajallaan, ja haluan säilyttää mahdollisuuden valita itse, milloin ja keneltä palvelun tilaan.

Selvityksen, johon keskittämisehdotus perustuu, on useita puutteita. Tiedot perustuvat oletuksiin ja puutteelliseen rekisteriin (SIIRTO), eikä kuntakohtaisia eroja ole huomioitu riittävästi. SIIRTO-rekisterissä on ollut teknisiä ongelmia, eikä tietoa rekisteröinnistä välity kiinteistönomistajille, vaikka vastuu tyhjennyksistä on heillä – tämä heikentää järjestelmän luotettavuutta ja oikeudenmukaisuutta. Tämä tekee päätöksenteosta epäoikeudenmukaista ja heikentää selvityksen luottamusta.

Lisäksi keskittäminen uhkaa paikallisia yrittäjiä ja voi johtaa hintojen nousuun sekä palvelun laadun heikkenemiseen. Paikalliset toimijat tuntevat alueen olosuhteet ja tarjoavat henkilökohtaista, nopeaa ja asiantuntevaa palvelua – tätä ei keskitetty malli voi korvata.

Haluan jatkossakin hoitaa sakokaivontyhjennykseni itse, valitsemalla ja tilaamalla palvelun suoraan valitsemaltani toimijalta.

En näe tarvetta muutokselle, joka heikentäisi nykyistä toimivaa järjestelmää. Hoidan asianmukaisesti oman lietteen tyhjentämisen haja-asutusalueen asukkaana. Nurmijärven osalta tyhjennyksen toteutuminen oli korkeinta koko alueella.

Ensin tulisi korjata SIIRTO-järjestelmän tekniset puutteet ja tiedonkulku kiinteistönomistajille, ja vasta sen jälkeen tehdä uusi selvitys – jotta voidaan arvioida, johtuivatko ongelmat huonosta datasta ja oletuksista vai todellisista laiminlyönneistä asukkaiden taholta.

Pyydän, että mielipiteeni otetaan huomioon päätöksenteossa ja että asukkaiden oikeus valita palveluntarjoajansa säilyy jatkossakin.

n.n.

Lähetäjä:
Vastaanottaja: [jätelautakunta](#)
Aihe: Asumisessa syntyvien lietteiden kuljetusjärjestelmäselvitys
Päivämäärä: maanantai 30. kesäkuuta 2025 13:48:19

Hei,

Älkää missään tapauksessa viekö leipää niiden kuljetusyritysten suusta, joita ei suunnitellussa kilpailutuksessa valita suorittamaan keskitettyä kuljetusta. Tämä on minusta tärkein asia. Selvästi järjestelmässä on ongelmia mutta keskittäminen ei niihin osu, ja siitä olisi vain paljon muuta haittaa.

Oma tilanteeni ihan esimerkin vuoksi. En ikinä valuttaisi lietettä maastoon mutta ilmeisesti teidän tilastoissanne minunkin kiinteistöjäni on laskettu noiden välinpitämättömien kiinteistönomistajien puolelle. Hallinnoin kolmea kiinteistöä Hattulassa:

1. vakituinen asuntoni on paritalo jossa on umpisäiliö. Sille on tilattu tyhjennys 2-3 kuukauden välein aina tarpeen mukaan ja parilta eri kuljetusyritykseltä. Olemme olleet hyvin tyytyväisiä niiden toimintaan.
2. Omistan vapaa-ajan asunnon, joka on ollut vuosia hyvin vähällä käytöllä eikä umpisäiliötä tarvitse sen takia tyhjennyttää vuosittain. Noudatan pilkuntarkasti kaikkia viranomaisohjeita joista olen tietoinen mutta en ole kuullut mistään että minun pitäisi hakea vapautus vuosittaisesta umpisäiliön tyhjennyttämisestä mikäli tällainen sääntö on keksitty. Eikä tyhjennyksistä ole mitään kysymyksiäkään tullut.
3. Huollan omaiseni omistamaa vanhaa omakotitaloa, jossa ei ole asuttu vuosiin eikä jäteväettä juuri synny. Samasta syystä ei ole tarvetta vuosittaisiin tyhjennyksiin.

Oman tilanteeni perusteella oletan että jos Kolmenkierrolla on tiedossa alueen kiinteistöt niin ilmeisesti ei ole kattavasti yhteystietoja niiden omistajiin. Tämä on yksi ongelma johon voisi erikseen hakea ratkaisun. Kun yhteystiedot on saatu, pitää asukkaita informoida velvotteista. Kuljetusyrittäjiä on suhteellisen pieni määrä eikä sen takia pitäisi olla liian vaikeaa saada heidät käyttämään SIIRTO-rekisteriä vaikka ihan yksi kerrallaan kouluttamalla. Voisi myös vaikka vaatia jonkun koulutuksen käytäväksi ennen kuin hyväksytään toimimaan alueella. Yksinkertaisia asioita mutta tällä tavalla ratkaistaisiin juuri niitä ongelmia jotka nykyisessä järjestelmässä on. Ja varsinkin rankaisematta turhaan asiansa hoitavia kuljetusyrittäjiä.

n.n.
Hattula

Mielipide lietteiden kuljetusjärjestelmäselvityksestä
Kolmenkierto

Raalan Kyläyhdistys ry
29.6.2025

Mielipiteen jättäjä:

Raalan Kyläyhdistys ry
Nurmijärvi

Vastaanottaja:

Jätelautakunta Kolmenkierto

Asia: Raalan Kyläyhdistys ry vastustaa sakokaivontyhjennyspalveluiden keskittämistä.

Raalan Kyläyhdistys ry:n mielipide lietteiden kuljetusjärjestelmä selvityksestä ja tyhjennyksen keskittämisestä

Yhteenveto

Raalan Kyläyhdistys ry vastustaa ehdotettua sakokaivontyhjennyspalveluiden keskittämistä ja pitää tärkeänä, että haja-asutusalueiden asukkailla säilyy oikeus valita ja kilpailuttaa palveluntarjoajansa itse. Selvityksen johtopäätökset perustuvat huonoon dataan sekä malliin eikä sen pohjalta päätöksiä pidä tehdä.

Selvityksen suurimmat ongelmat liittyvät puutteelliseen ja epäluotettavaan dataan sekä laskentamenetelmän läpinäkyvyyteen. Kokonaislietemäärä perustuu oletuksiin, joita ei ole avattu tai arvioitu virhemarginaalien avulla, eikä tietoja ole esitetty kuntakohtaisesti – vaikka juuri kuntakohtainen tieto on ratkaiseva, jotta voidaan tehdä päätöksiä. Lisäksi SIIRTO-rekisterin käyttö on ollut teknisesti ongelmallista ja kiinteistönomistajat on jätetty tiedonkulun ulkopuolelle, vaikka vastuu tyhjennyksistä on heillä – tämä heikentää järjestelmän luotettavuutta ja oikeudenmukaisuutta.

Nykyinen järjestelmä on erityisesti Nurmijärvellä toimiva, joustava ja kustannustehokas, ja se mahdollistaa paikallisten yrittäjien tukemisen sekä yksilöllisten tarpeiden huomioimisen. Koko alueella keskimäärin 52 % tilasi lietesäiliön tyhjennyksen, kun taas Nurmijärvellä toteutuminen oli korkein, 83 % vakituksilla kiinteistöillä.

Raalan Kyläyhdistys ry teetti kyselyn asukkailleen, ja vastaajat yhtenäisesti vastustavat keskitettyä sakokaivojen tyhjennyspalvelua vahvasti. He kokevat nykyisen järjestelmän toimivaksi, joustavaksi ja kustannustehokkaaksi. Keskitetty malli nähdään uhkana paikallisille yrittäjille, asiakaslähtöisyydelle ja kustannusten hallinnalle. Luottamus viranomaiseen kykyyn järjestää palvelu asiakaslähtöisesti on heikko, ja aiemmat kokemukset jätehuollon keskittämisestä ovat olleet negatiivisia.

Kyläyhdistys pyrkii aktiivisesti tukemaan alueen elinvoimaisuutta ja yhdistää osaltaan paikallisia yrittäjiä ja alueen asukkaita. Raalan Kyläyhdistys ry on sitoutunut jatkossakin tukemaan alueen asukkaita palveluntarjoajien löytämisessä ja yhteydenpidossa paikallisiin toimijoihin.

Nurmijärven kunta ilmoitti, että se on osaltaan valmis osallistumaan kampanjointiin ja muihin tarvittaviin tukitoimenpiteisiin jätehuoltoviranomaisen johdolla. Tuemme tätä yhdistyksenä ja olemme valmiita tekemään yhteistyötä Nurmijärven kunnan kanssa esimerkiksi kyläasiain neuvottelukunnan kautta, jotta tiedotus, ohjeistus ja käytännön järjestelyt tukevat onnistunutta ja vastuullista lietteiden keräystä ilman tarvetta keskitetylle mallille.

Perustelut mielipiteelle

Selvityksen keskeiset puutteet ja ongelmat

Selvityksessä on useita merkittäviä puutteita, jotka heikentävät sen luotettavuutta ja käyttökelpoisuutta päätöksenteon pohjana. Laskentamallissa on käytetty useita oletuksia, kuten säiliötyyppien jakaumia ja keskimääräisiä lietemääriä per asukas, mutta näiden vaikutuksia lopputulokseen ei ole arvioitu virhemarginaalien tai herkkyyshanalyysin avulla. Selvityksessäkin todetaan, että SIIRTO-rekisterin tiedot ovat osin puutteellisia ja teknisesti ongelmallisia, eikä rekisterin kattavuutta tai ajantasaisuutta ole arvioitu.

Raportin johtopäätökset perustuvat laskennallisiin arvioihin, joiden läpinäkyvyys ja tarkkuus eivät täytä hallintolain vaatimuksia asian riittävästä selvittämisestä. Aiempi hallinto-oikeuden päätös vuodelta 2014 kumosi vastaavan päätöksen juuri kuntakohtaisten erojen huomiotta jättämisen vuoksi – nyt esitetty selvitys ei tarjoa tältä osin parannusta eikä laskennallista kokonaislietemäärää ole esitetty kuntakohtaisesti.

Lisäksi selvityksessä ei ole arvioitu, miten keskittäminen vaikuttaisi paikallisiin yrittäjiin, joiden palvelu on ollut laadukasta ja joihin asukkaat ovat tyytyväisiä. Keskittämisen myötä on vaarana, että työpaikkoja siirtyy pois kunnasta ja kustannustehokkuus heikkenee.

Emme pidä tulosta siitä, että tyhjennyksiä laiminlyötaisi realistisena. Laiminlyönti ei ole asukkaille toimiva vaihtoehto, sillä täysi sakokaivo voi aiheuttaa vakavia seurauksia: jätevesi voi tulla sisätiloihin tai levitä ympäristöön, mikä johtaa paitsi hajuhaittoihin myös terveys- ja ympäristöriskeihin. Kukaan ei jätä tyhjennystä tekemättä, koska seuraukset ovat välittömiä ja konkreettisia.

Selvityksen perusteella ei voida tehdä reilua ja oikeudenmukaista päätöstä, vaan tarvitaan tarkempi, kuntakohtainen ja läpinäkyvä analyysi, joka ottaa huomioon myös paikallisten toimijoiden ja asukkaiden näkökulmat.

Tarkemmat puutteet ja havainnot selvityksen eri osista on esitetty Liitteessä 1, joihin pyydämme että viranomainen ottaa kantaa.

Tietojärjestelmän puutteet ja kiinteistönomistajan rooli

Selvityksen suurin rakenteellinen ongelma on se, ettei tarkkaa ja kattavaa dataa lietteiden tyhjennyksistä ole olemassa. Ensimmäinen ja välttämätön askel olisi saattaa rekisteritiedot kuntoon, ei tehdä keskittämispäätöstä.

Nykyinen SIIRTO-rekisteri on monelle kiinteistönomistajalle täysin tuntematon, eikä tieto sen olemassaolosta tai käyttötarkoituksesta ole tavoittanut haja-asutusalueiden asukkaita – ainakaan meidän kylällä. Tämä on herättänyt kyläläisissä hämmennystä, sillä vaikka vastuu vuosittaisesta tyhjennyksestä on kiinteistönomistajalla, he jäävät täysin ulkopuolelle siinä vaiheessa, kun tietoja ilmoitetaan viranomaisille.

On kohtuutonta, että omistaja ei saa tietoa siitä, mitä rekisteriin on ilmoitettu hänen kiinteistönsä osalta. Tämä heikentää luottamusta järjestelmään ja tekee mahdottomaksi arvioida, onko rekisteritieto oikein ja ajantasainen. Varmasti paikalliset yrittäjät ovat toimineet asianmukaisesti, mutta järjestelmässä on selkeä tiedonkulun katkos, joka on korjattava ennen kuin voidaan tehdä perusteltuja päätöksiä kuljetusjärjestelmän muutoksista.

Raalan Kyläyhdistys ry:n teettämä kysely haja-asutusalueen asukkaille

Raalan Kyläyhdistys ry teetti kyselyn alueen asukkaille kevään 2025 aikana ja sai siihen 69 vastausta. Liitteessä 2 on esitelty tarkemmat vastaukset, alla yhteenveto.

Vastaajat vastustavat keskitettyä sakokaivojen tyhjennyspalvelua vahvasti. He kokevat nykyisen järjestelmän toimivaksi, joustavaksi ja kustannustehokkaaksi. Keskitetty malli nähdään uhkana paikallisille yrittäjille, asiakaslähtöisyydelle ja kustannusten hallinnalle. Luottamus viranomaiseen kykyyn järjestää palvelu asiakaslähtöisesti on heikko, ja aiemmat kokemukset jätehuollon keskittämisestä ovat olleet negatiivisia.

Sakokaivojen tyhjennyspalveluiden keskittämistä koskevissa vastauksissa korostui erityisesti palvelun joustavuuden ja yksilöllisyyden merkitys, erityisesti kaivon tyyppi vaikuttaa siihen, miten asukkaat ovat parhaiten tyhjennyspalvelun itselleen järjestäneet. Asukkaat arvostavat mahdollisuutta tilata tyhjennys juuri silloin, kun säiliö on täynnä, ja huomioida vuodenaikojen, sääolosuhteiden sekä kiinteistön erityispiirteiden vaikutus palvelun toteutukseen.

Paikallisten yrittäjien tukeminen nousi toiseksi vahvaksi painotukseksi: vastaajat kokevat, että tutut toimijat tarjoavat nopeaa, asiantuntevaa ja henkilökohtaista palvelua, joka hyödyttää myös paikallista taloutta ja työllisyyttä. Keskitetyn mallin pelätään nostavan hintoja, heikentävän kilpailua ja johtavan monopolisoitumiseen, mikä koetaan kuluttajan kannalta epäedulliseksi. Lisäksi monissa kommentoissa tuotiin esiin pitkäaikaiset asiakassuhteet ja luottamus nykyisiin palveluntarjoajiin, joita ei haluta menettää.

Viranomaisen rooli kuljetusten tilaajana nähtiin lähinnä kustannuksia ja byrokratiaa lisäävänä, eikä sen katsottu tuovan lisäarvoa toimivaan järjestelmään. Kokonaisuudessaan vastaajat puolustavat vahvasti nykyistä mallia, jossa asukkailla on oikeus valita ja kilpailuttaa palveluntarjoajansa itse.

Nykyinen malli toimii erinomaisesti

Vastauksista käy ilmi vahva tuki nykyiselle järjestelmälle, jossa asukkaat voivat itse valita ja tilata sakokaivojen tyhjennyspalvelun tarpeen mukaan. 98,6 % vastaajista ilmoitti saaneensa sakokaivontyhjennyksen aina tai erittäin hyvin tilattua, mikä osoittaa palvelun toimivan nykyisellään erinomaisesti. Tämä vahvistaa sen, että muutokselle ei ole tarvetta, ja että nykyinen malli vastaa asukkaiden tarpeisiin tehokkaasti ja luotettavasti.

Tuki paikallisille yrittäjille

Valtaosa vastaajista (88,4 %) on käyttänyt paikallisia sakokaivontyhjentäjiä, erityisesti Raalan kylän tai lähialueiden toimijoita Nurmijärvellä. Vain pieni osa (7,2 %) ilmoitti, ettei ole käyttänyt paikallisia palveluntarjoajia, ja 4,3 % ei ollut asiasta varma. Tämä osoittaa vahvaa sitoutumista paikallisiin yrittäjiin ja tukee näkökulmaa, jonka mukaan nykyinen järjestelmä toimii hyvin ja vastaa asukkaiden tarpeisiin. Paikallisten toimijoiden suosiminen ei ole satunnaista, vaan selvästi yleinen käytäntö, mikä korostaa asukkaiden halua säilyttää mahdollisuus valita itse palveluntarjoajansa.

Tahtotila hoitaa asia itse jatkossakin

Lähes tulkoon kaikki vastaajista (97,1 %) haluaa jatkossakin hoitaa sakokaivontyhjennyksensä itse, kilpailuttamalla ja tilaamalla palvelun suoraan valitsemaltaan toimijalta. Vain 2,9 % vastaajista kannattaa keskitettyä mallia, jossa palvelu järjestettäisiin Kolmenkierron ja Kiertokapulien kautta. Tämä kertoo selkeästi asukkaiden vahvasta halusta säilyttää päätösvalta omassa jätehuollossaan ja osoittaa, että nykyinen järjestelmä koetaan toimivaksi, joustavaksi ja luotettavaksi. Tulokset tukevat myös aiempia havaintoja siitä, että paikallisten yrittäjien palvelua arvostetaan ja keskitettyyn malliin suhtaudutaan kriittisesti.

Kyläyhdistys tekee aktiivisesti työtä haja-asutusalueen asukkaiden hyväksi ja on sitoutunut jatkossakin tukemaan heitä sopivien sakokaivontyhjennyspalveluiden löytämisessä. Yhdistys auttaa asukkaita kytkeytymään paikallisiin yrittäjiin, edistää tiedonkulkua ja toimii linkkinä

palveluntarjoajien ja käyttäjien välillä varmistaen, että palvelut säilyvät joustavina, luotettavina ja paikallisesti saavutettavina.

LIITE 1. Selvityksen puutteet

Edellytys 1: Alueella on tarjolla jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.

Väite: *Laskujen erittelyissä on jonkin verran puutteita, joten syrjimättömyyden ehto ei toteudu.* (s. 48)

- Pelkästään siitä, että laskuissa ei ole erittelyä, ei voi tehdä johtopäätöstä, että palveluyritys ei toimi syrjimättömästi. Sen sijaan tulee näyttää, että palvelu on asettanut asiakkaat *tosiasiallisesti* eriarvoiseen asemaan. Ks. HE 199/2010.

Edellytys 2: Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Väite: *Kaikkia lietesäiliöiden tyhjennystietoja ei ole viety SIIRTO-rekisteriin. Alueellinen kehittäminen on haastavaa, koska se on riippuvaista raportointitiedoista.* (s. 49)

- Selvityksen mukaan kuljetusyritysten antamien tietojen mukaan siirto-rekisteriin merkinnät tehdään 100 %:sti. Jätehuoltoviranomaisen lieteseurannan perusteella todetaan kuitenkin, että on ollut puutteita. Mitään selvitystä ei anneta, minkä verran puutteita on ja mihin väite perustuu. (s. 33)
- Väitteen tueksi tulisi esittää näyttöä ongelman *tosiasiallisesta* suuruudesta.

Väite: *Nykyinen järjestelmä aiheuttaa terveys- ja ympäristöriskejä.*

- Ympäristövaikutusten arvioinnista todettu perustuu Lahden toimialueen tilanteeseen. Sille ei voi antaa kovin suurta merkitystä arvioitaessa Keski-Uudenmaan tilannetta. Lisäksi mainitaan kuntien ympäristöviranomaisten väittäneen, että lietettä päätyy ympäristöön ja pelloille, mutta ei kerrota, mihin tämä väite perustuu. Tässä kohtaa esitetään myös, että lietettä raportoidaan 132 000 m³, mutta alueella kuitenkin arvioidaan syntyvän asumisen jätevesilietettä noin 239 000 m³ vuodessa. Arvion perustetta ei kuitenkaan ilmoiteta.
- Tarkoittaa, että näyttöä ei ole siitä, että jätevesien pääsystä ympäristöön Keski-Uudellamaalla olisi *tosiasiallista* perustetta tai ainakaan siitä ei esitetä muuta näyttöä kuin väitteitä.
- Ts. jos esittää väitteen terveys- ja ympäristöriskeistä, pitäisi varovaisuusperiaatteesta huolimatta olla jotain näyttöä jo aiheutuneista vahingoista, rikkeistä ja puutteista. Muuten varovaisuusperiaatteen mukaan voidaan kieltää aivan kaikki toiminta, josta voi aiheutua vahinkoa terveydelle ja ympäristölle.

Edellytys 3: Kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetusjärjestelmän vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

Väite: *Nykyisen järjestelmän vaikutukset eivät ole kokonaisuudessaan myönteisiä mainituille tahoille.*

- Yrityksille aiheutuvien vaikutusten arvio on puutteellinen. Todetaan, että alueella toimii useita tyhjennyspalveluja tarjoavia yrityksiä, jotka tarjoavat myös viemärihuolto- ja

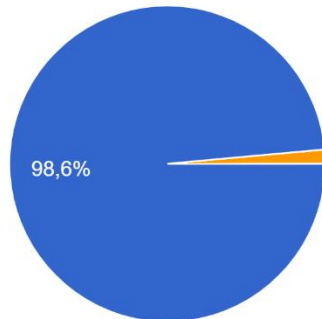
kiinteistöhuoltopalveluja. Tästä ei ole kuitenkaan esitetty lukuja niistä yrityksistä, jotka tällaista palvelua tarjoavat tai eivät tarjoa. On myös ilman mitään näyttöä vaikea uskoa, että tarve viemärihuolto- tai kiinteistöhuoltopalveluille kasvaisi pelkästään sen vuoksi, että yritykset eivät enää voi tyhjentää lietesäiliöitä. Pitäisi myös esittää täsmällisempiä laskelmia siitä, miten paljon kuljetusyrityksiä on tällä hetkellä. Kun palvelu kilpailutetaan ja vain muutaman yrittäjän kanssa tehdään sopimus, loput paikalliset yritykset todennäköisesti lopettavat. Seuraavalla kilpailukierroksella toimittajien määrä on minimaalinen, mikä tarkoittaa sitä, että jäljelle jäävät voivat hinnoitella palvelunsa haluamallaan tavalla. Tämä johtuu siitä, että lietettä kuljettavat yritykset toimivat varsin paikallisesti.

- Tulisi myös arvioida sitä, minkälaisia taloudellisia vaikutuksia yrityksille koituu. Onko tehty suuria investointeja, jotka nyt osoittautuvat tarpeettomiksi ja mitä tästä seuraa yrityksille.
- Väite siitä, että työvoiman tarve kasvaa jäljelle jäävissä yrityksissä lienee totta, mutta lopettavat yrittäjät tuskin näiden palvelukseen päätyvät. Selvityksessä ei lainkaan arvioida päätöksestä aiheutuvaa tragediaa henkilötasolla. Kunta on kuntalaisia varten, joten kunnan tulisi arvioida myös tätä näkökohtaa.
- Edellä oleva perustuu siihen, että jätelain perusteluiden mukaan vaikutusten tulee olla *kokonaisuutena* myönteisiä ja tähän kokonaisuuteen kuuluvat myös vaikutukset yrityksille ja kotitalouksille. Ts. kunnalle aiheutuvien hyötyjen tulee olla yrityksille ja kotitalouksille aiheutuva haittoja suuremmat. Selvityksessä ei ole tehty selkeää hyöty-haittapunnintaa, jotta voisi arvioida, onko kokonaisuus enemmän myönteisen puolelle kallistuva.

LIITE 2. Raalan Kyläyhdistys ry:n kyselyn vastaukset

Sakokaivotyhjennyksen palveluiden saatavuus

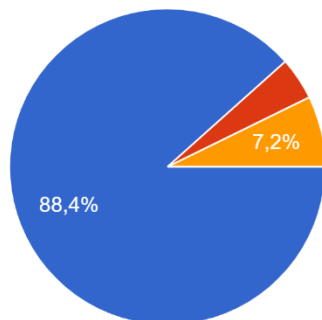
69 vastausta

- Olen saanut aina tai erittäin hyvin tilattua sakokaivotyhjennyksen
- Olen saanut usein miten tilattua sakokaivotyhjennyksen
- Minulla on ollut haasteita saada tilattua sakokaivotyhjennys

Olen käyttänyt paikallisia sakokaivontyhjentäjiä (Raalan kylä tai lähialueet, Nurmijärvi)

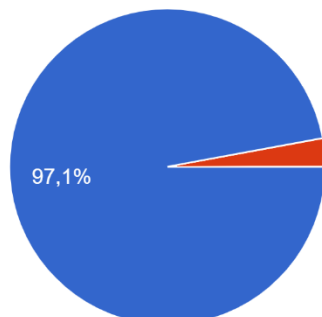
69 vastausta

- Kyllä
- Ei
- En ole varma

Haluan jatkossa hoitaa sakokaivontyhjennykseni

69 vastausta

- Itse kilpailuttamalla ja tilaamalla suoraan valitsemaltani palveluntarjoajalta
- Keskitetysti Kolmenkierron ja Kiertokapulan kautta

MIELIPIDE
29.6.2025

n.n. ja n.n. 2
Nurmijärvi

Vastaanottaja:

Jätelautakunta Kolmenkierto
jatelautakunta@hameenlinna.fi

Asia: Mielipide lietteiden kuljetusjärjestelmäselvityksestä ja sakokaivontyhjennyksen keskittämisestä

Vastustamme ehdotettua lokapalveluiden keskittämistä.

Olemme haja-asutusalueen asukkaita Nurmijärven Raalan kylästä ja haluamme esittää oman mielipiteemme Jätelautakunta Kolmenkierron esitykseen sakokaivontyhjennyspalveluiden keskittämisestä.

Nykyinen järjestelmä, jossa haja-alueen asukkaat voivat itse valita ja kilpailuttaa palveluntarjoajansa, on toiminut mielestämme moitteettomasti. Olemme saaneet lokapalvelut joustavasti, yksilöllisesti ja kustannustehokkaasti tuotettuina nykyiseltä palveluntarjoajaltamme. Olemme tilanneet lokapalvelut samasta palvelunumerosta koko sen ajan kuin itse rakentamaamme kiinteistöön on tullut puhdasta vettä ja saniteettitilat ovat olleet käytettävissä, lähes 20 vuotta. Palvelu on tuotettu aina luotettavasti ja laadukkaasti sovitulla tavalla. Vaikka asiakassuhde on ollut pitkä, olemme siitä huolimatta kilpailuttaneet toimijaa säännöllisin välein ja päätyneet valinnassamme samaan toimijaan.

Emme näe tarvetta muutokselle, joka heikentäisi nykyistä toimivaa järjestelmää ja todennäköisesti nostaisi tarpeettomasti myös kuluttajahintoja. Hoidamme asianmukaisesti oman lietteen tyhjentämisen haja-asutusalueen asukkaana. Nurmijärven alueella lietteiden tyhjennyksen toteutuminen oli korkeinta tasoa koko tarkastelualueella, mikä on osoitus järjestelmän toimivuudesta.

Perustelujamme, miksi emme näe muutostarvetta:

- Mielestämme keskitetty kilpailutus suosii suuria palveluntuottajia, jotka pystyvät tuottamaan palvelut laajasti koko kunnan alueelle. Palveluita saattaisi tarjota jopa ylikansalliset toimijat, jolloin rahavirta kulkeutuisi kauas. Pelkäämme, etteivät pienemmät toimijat pysty tuottamaan vastaavasti palveluitaan eikä pienten yritysten kulurakenteessa ole samanlaista joustavuutta kilpailutilanteessa. Näin pienet toimijat jäävät helposti kilpailutuksessa suurten toimijoiden jalkoihin. Jos paikalliset pk-yrittäjät eivät menesty kilpailutuksessa, on vaarana liiketoiminnan loppuminen kannattamattomana eikä seuraavissa kilpailutusvaiheissa välttämättä ole enää pieniä toimijoita, jolloin alalta on kadonnut osa terveestä kilpailusta ja monopolirakenne on syntynyt. Tällaisella on mielestämme vaikutus myös kuntatalouteen verotuksen ja työllisyyden kautta, koska Nurmijärvellä on lukuisia pieniä lokapalveluita tuottavia yrityksiä.
- Näemme, että keskitetty kilpailutus turmelee yritysmaailmaan kuuluvan terveen kilpailun ja hinnoittelun perustan. Kilpailutus ei saa johtaa pitkälläkään seurantavälillä kulujen kasvattamiseen kuluttajan näkökulmasta eikä kilpailutus saa vaikuttaa kunnan tulovirtoihin.

Nykyinen jätelasku muodostuu puhdistamolta syntyvästä jätteenkäsittelymaksusta, arvonnäköveroista (yli neljännes laskun loppusummasta!) sekä tyhjennys- että kuljetustyöstä kuluineen. Käytännössä vain jäljessä olevaan osuuteen yrittäjä voi vaikuttaa kilpailutuksessa. Kyse on vain joistain kympeistä/ lasku, joilla yritys yrittää kattaa mm. palkkakuluja, kaluston ylläpitoon liittyviä kuluja; kuten vakuutusmaksuja ja käyttömaksuja, polttoainekuluja, huoltokuluja, kalustoinvestointeja (kuorma-autot, laitteistot, päälirakenteet vs. lainoitus), veroja (yhteisövero) jne. Emme pysty uskomaan, että tuossa muutaman kymppin osuudessa olisi kovinkaan paljon ”löysää”, niin että kilpailutus toisi ideansa mukaisesti säästöä asukkaille, jos kilpailutus hoidetaan keskitetysti. Koska keskitetty toiminta ja liete kuljetusten kilpailutus vaatii henkilökuntaa, muodostuu asukkaille tämän organisaation rakentamiseen ja ylläpitämiseen liittyvä tukihenkilöstön palkkauskulu, jota vastaavaa ei tällä hetkellä ole. Nyt asukas kilpailuttaa itse työn, joka ei käytännössä synnytä kuluja ja toisaalta moni pienyrittäjä hoitaa laskutus ym. konttorityön minimihinnalla, ehkä jopa itse ns. kotoa työpäivän päätteeksi.

Olemme aikoinaan kilpailuttaneet eri palveluntuottajia ja valitsemaltamme yritykseltä olemme saaneet vastauksen, että tuotetun palvelun hintaan vaikuttaa mm. kiinteistön sijainti, sinne ja sieltä kuljettava matka aikoihin ja työhön käytetty aika esimerkiksi tuulisuojauksen siirto ja tyhjennykseen käytetty aika eli juuri aidot hinnoitteluperusteet, joita yritys määrittää kannattavuutensa kautta. Hyväksyn ajatuksen, että yrittäjän tekemät investoinnit saattavat joskus vaikuttaa kulurakenteeseen ja aikaansaada hinnan nousua mutta samalla tavalla toimivat myös muut alan toimijat. Pitkässä vuosikymmenten asiakassuhteessa tuo umpi- ja sakokaivojen tyhjennys hinta on noussut **keskimäärin 2 %** vuodessa, joka on maltillinen ja jää alle yleisen elinkustannusindeksin nousun. Sen sijaan uskon, että suuret toimijat lisäävät vuosittain tuon elinkustannusindeksin nousun täysimääräisesti hintoihin ja ovatkin tällä hetkellä merkittävästi kalliimpia (mm. x).

- Tulee huomioida, että vaikka jätelaatikoiden tyhjentäminen kilpailutettiin, ei kyse ole vastaavanlaisen palvelun tuottamisesta, sillä yhteen kuorma-autoon mahtuu useiden kymmenien talouksien jätteet ja voidaan muodostaa keskitettyjä roskalaatikoiden tyhjennyskiertoja ja välttää ylimääräistä ajoa. Sen sijaan imuautoon mahtuu tyhjennettävien säiliöiden koon mukaan vain 1-2 kiinteistön lietteet, jolloin kyse on täysin yksilöllisesti tuotettavasta palvelusta, joka kuuluu tällöin myös hinnoitella yksilöllisesti. Meidän kiinteistöllemme on vakiintunut tyhjennystarve 4x vuodessa ja olemme investoineet rakentamisvaiheessa tämän kokoiseen säiliöön ja Lokaset -säiliön täytönvalvontaan, joka helpottaa tyhjennyspalvelun oikea-aikaista tilaamista. Ei ole tarpeen keinotekoisesti lisätä kuljetuskertoja, eikä ekologista käydä imemässä lietettä isosta säiliöstä kuutio kerrallaan ja ajella isolla autolla pientä yksityistietä tämän tästä, talviolosuhteissa etenkään ja peruutella ahtaalle pihalle ja raahata imuletkuja ylös mäen päälle (autolla ei pääsekään viereen) ja tehdä asukkaan ratkaisuja tarpeettomiksi. Talvella kuutio kerrallaan tyhjentäminen lisääisivät merkittävästi kiinteistöllä käsin tehtäviä lumitöitä ja olisi kohtuuton vaatimus meille asukkaille. Lumettomina mutta märkinä ajanjaksoina imuauto turmelisi tarpeettomasti nurmialuetta ja tuottaisi lisäkuluja ja -töitä.

Kun kiinteistöissä haja-asutusalueella on erilaisia ja erikokoisia ratkaisuja; umpikaivoja, sakokaivoja, pienpuhdistamoita, eri kokoisia tyhjennettäviä systeemejä, erilaisissa paikoissa pihojen perillä, jolloin isoja autoja joudutaan ajamaan ahtaalle pihoille ja nurmikoille, tarvitaan eri pituisia imuletkuja kaivojen ja säiliöiden sijainnin mukaan ja joudutaan tekemään ohessa muuta palvelua mm. tuulisuojauksen siirtoa (painon poisto kaivolta ja takaisinlaitto) jne, on hyväksyttävä se, että kyse todella on yksilöllisestä palvelusta ja hinnoittelun tulee myös olla yksilöllistä ja perustua todelliseen työn määrään, käytettyyn aikaan ja kuljettuun matkaan.

- Palveluntuottajan valintaamme on vaikuttanut
 - tilaamisen vaivattomuus ja tavoitettavuus voi soittaa omaan työhön sopivalla hetkellä, ruoka- tai kahvitaulla - ei rajattua puhelinaikaa tai takaisinsoittoa eikä ruuhkautuneita puhelinpalveluita kalliine palvelunumeroineen.
 - työn erityispiirteistä sopiminen kuten, mitkä kaivot tyhjennetään (umpisäiliö 4 krt/v ja sakot 1 krt/v), tarkka tyhjennysaika talvella sään vuoksi (talvityhjennykselle tarvitaan auraus ja hiekoitus, prosenttisuus ja erikseen pihaan kuorma-autolle käsin tehtävät lumityöt). Tällä hetkellä vain yksi talvikaudelle osuva tyhjennyskerta vuodessa.
 - ajojärjestelyn joustavuus tarpeen mukaan (säiliön täyttöaste ja vallitseva sää huomioiden)
 - imuauton kuljettajan
 - palveluvalttius (laittaa tuulisuojat hyvin) ja
 - omatoimisuus (kaivoille ei tarvita opastinnuolia ja kaivo ja sakot löytyy kyselemättä ja etsimättä)
 - kuljettajan ajotaidot riittävät haastavammassakin paikassa (prosenttisuus talvella ja peruutus ahtaaseen väliin)
 - kuljettajat ovat hyvätaustaisia (haja-asutuksessa tullaan piha-alueille ja se mitä nähdään, tulee osata pitää omana tietona, toimitaan fiksusti, kun ollaan kotirauhan piirissä eikä portinpielessä)
 - hinta (kilpailutettu toukokuun alussa 2025, kallein toimija hinnoitteli tyhjennyksen lähes viisinkertaiseen hintaan), joka on meillä lähinaapurustolla samaa luokkaa eli perustuu aitoihin hinnoittelun kriteereihin oikeudenmukaisesti.
 - Ajantasainen neuvonta ja ohjeistus kaikista lokatoimeen liittyneistä asioista ja muutoksista. Avattuamme asiakkuuden valitsemallemme lokapalveluntuottajalle saimme asiantuntevaa ja laadukasta ohjeistusta loka- ja sakokaivojen tyhjennysväleistä ja huoltamisesta sekä tyhjennysasiakirjojen säilyttämisestä ja niihin liittyvästä seurannasta.
 - Toimija on mielestämme kehittänyt toimintaansa vastuullisesti, kalusto on ajanmukaista, hyvin kiinteistömme tarpeisiin soveltuvaa ja asiakirjadokumentoinnissa on siirrytty digiaikaan.
- Palveluntuottaja tekee sähköiset tyhjennysasiakirjat, jotka allekirjoitetaan sähköisesti (vahva tunnistautuminen) tilaaja, palvelun suorittaja sekä lietteen vastaanottaja. Tällöin ”suhmuroinnilla” ei pitäisi jäädä sijaa, valvovat tahot pystyvät seuraamaan, mistä liete lähtee ja mihin se päättyy ja millaisesta määrästä on kyse. Myös toiminnan säännöllisyys on todennettavissa (umpisäiliö 4 krt/v ja sakot 1 krt/v), vaikka tyhjennysväleissä saattaa olla 1-2 viikon eroa säiliön täyttymisen mukaan (esimerkiksi suuremmat juhlut vaikuttavat tyhjennystarpeeseen ja -väliin). Viranomaisen pystyy halutessaan seuraamaan tyhjennyksistä annettavia asiakirjoja ja erityisen helposti nyt, kun asiakirjat ovat sähköisiä.
- Katsomme huolehtineemme kiinteistömme loka-asioiden hoitamisessa vastuullisesti ja annettua ohjeistusta noudattaen. Emme hyväksy sitä, että tunnollisesti asioita hoitaneina joutuisimme muuttamaan kohtuuhintaisen ja toimivan asiakaslähtöisen toiminnan vain sillä perusteella, että joku toinen ei huolehdi vastuullisesti omaa osuuttaan. Ymmärrämme, että valvontavastuu kuuluu viranomaiselle mutta se voidaan hoitaa järjestelmäkehitystyönä ja rangaistukset voidaan kohdistaa niihin tahoihin, joiden toiminnassa on virheitä, laiminlyöntejä tai puutteita. Oikein toimivia ei tulisi ”rangaista”.
- Haluamme muistuttaa vielä, että mielessämme on vielä Raalan asukkaiden keskuudessa käyty avoin keskustelu siitä, miten Kolmenkierto toimi roskalaatikkojen tyhjennyksen kilpailutuksessa

Nurmijärvellä; asukkailtahan alettiin periä vuokraa roskalaatikoista, jotka asukkaat olivat itse kiinteistöilleen ostaneet rautakaupasta eli asukkaiden itsensä ostamat laatikot olivat siirtyä palveluntuottajan omaisuudeksi ja samaa kompostori ja jätekimppa asiaa jumpattiin lähes kolmen kuukauden ajan. Siitäkin syntyi ylimääräistä vaivaa ja kalliita puhelinkuluja. Tämän jälkeen ei voi välttyä ajatukselta, että onko tässäkin lietekiilpailutuksessa jotakin vedätys tyyppistä Kolmenkierron hyväksi, kun perustelut eivät ole selkeitä/ ymmärrettäviä, perusteellisia tai huolellisesti valmisteltuja.

Lopuksi:

Vastustamme ehdotettua lokapalveluiden keskittämistä. Ehdottomasti koemme, että lokatyhjennyksissä on kysymys täysin yksilöllisesti tuotetusta palvelusta, joka pääsääntöisesti hoidetaan erilliskuljetuksina ja siksi hinnoittelun tulee myös vastata aidosti kustakin tyhjennyksestä syntyviä kustannuksia ja tyhjennyspalvelun tulee vastata asiakkaan tarpeisiin yksilöllisesti.

Näemme, että viranomaisten osuus on ainoastaan seurata sitä, että lietteiden osalta tyhjennystoimi on asiaankuuluvaa, jota se tällä hetkellä jo on. Sitä voidaan myös seurata ja tarkastella jo tällä hetkellä. Emme ymmärrä, miksi valvonta tai lieteasian hoitaminen vaatisi keskitettyä kilpailutusta, jos kuitenkin vastaamme asiasta itse ja edelleen joudumme pitämään omaa asiaa koskevaa asiakirja-arkistoa. Mielestämme järjestelmiä kehittämällä saavutetaan sama tulos, jota perustellaan keskitetyllä kilpailutuksella, ja josta esityksestä ei selviä riittävän seikkaperäisesti asian perustelut, siitä, minkälaisen hyödyn me asiakkaina kilpailutuksesta saamme. Jää myös epäselväksi, millaista taloudellista panosta meiltä kiinteistön omistajilta tämä asia tulee vaatimaan. Tähän asti olemme itse voineet hallita asiaan liittyvää budjetointia hyvällä tarkkuudella.

Selvityksessä, johon keskittämisehdotus perustuu, on ollut useita puutteita; tiedot perustuvat oletuksiin ja puutteelliseen rekisteriin (SIIRTO), kuntakohtaisia eroja ei ole huomioitu riittävästi. SIIRTO-rekisterissä on ollut teknisiä ongelmia, eikä tietoa rekisteröinnistä välity kiinteistönomistajille, vaikka vastuu tyhjennyksistä on heillä. Tämä heikentää järjestelmän luotettavuutta ja oikeudenmukaisuutta. Se tekee päätöksenteosta epäoikeudenmukaista ja heikentää selvityksen luottamusta.

Korostamme tässä yhteydessä vielä, että tiedostamme vastaavamme itse kiinteistön vastuullisesta lieteasioiden hoitamisesta ja siksi haluaisimme myös tarkastella itse kiinteistöämme koskevia tietoja. Katsomme, että jos vastaamme asiasta, meillä täytyy olla tosiallinen mahdollisuus itse tilata ja teettää työ ja päästä seuraamaan kiinteistöämme koskevaa dokumentointia. Seuranta asiaan voidaan tehdä helposti sopivan järjestelmän kautta ja valvonta siitä, että asiat ovat hoidettu asianmukaisesti tulee täten todennettua. Kiinteistönomistajina meillä on arkistoitu kaikki lokatoimintaan liittyvät asiakirjat, katsomme ettei ole meidän velvollisuus maksaa valvovalle taholle välineitä, joilla he tehtävänsä hoitavat.

Katsomme, että lokatyhjennykset ovat palveluna verrattavissa pikemminkin nuohoustoimeen kuin roskalaatikoiden tyhjentämiseen. Lokatoimet ja nuohous ovat molemmat harvakseltaan mutta säännöllisesti tehtävää yksilöllisesti suoritettua työtä, josta vastuu kuuluu kiinteistön omistajalle. Nuohouksenkin osalta vapauduttiin keskitetystä toiminnasta ja jokainen kiinteistö saa vapaasti valita palveluntuottajan ja niin tulisi myös lietetoiminnan olla. Kun tullaan syvälle piha-alueelle eikä kukaan välttämättä ole näkemässä, tulee palvelua tuottavan henkilön olla rehellinen ja luotettava. On järkyttävää ajatella, että et voi itse valita sitä henkilöä, joka tulee puuhastelemaan omalle pihalle, jonka mieltää kuuluvaksi kotirauhan piiriin. Roskalaatikat tuppaavat olla tien laidassa, joten tämä palvelu on siksikin luonteeltaan erilaista. Tämä on yksi syy, miksi haluamme ehdottomasti säilyttää mahdollisuuden valita itse palveluntuottajan ja sen milloin palvelua tarvitaan.

Lisäksi keskittäminen uhkaa paikallisia yrittäjiä ja voi johtaa hintojen nousuun sekä palvelun laadun heikkenemiseen. Paikalliset toimijat tuntevat alueen olosuhteet ja tarjoavat henkilökohtaista, nopeaa,

asiantuntevaa palvelua ja erityisesti luotettavaa sellaista – tätä ei mielestämme keskitetty malli voi korvata. Mielestämme asiakkaalla on oikeus tietää, kuka omalle piha-alueelle ikkunan taakse tulee puuhastelemaan ja asiakkaan täytyy voida vakuuttua siitä, että se mitä pihassa nähdään jää tekijän omaksi tiedoksi. Emme halua omaan pihaamme taustaltaan epämääräisiä tekijöitä haahuilemaan ja etsiskelemään tyhjennettäviä kohteita. **Haluamme jatkossakin hoitaa sakokaivontyhjennyksen itse, valitsemalla ja tilaamalla palvelun suoraan haluamaltani toimijalta.**

Pyydämme, että mielipiteemme otetaan huomioon päätöksenteossa ja että asukkaiden oikeus valita palveluntarjoajansa säilyy jatkossakin.

Nurmijärvellä 29.6.2025
n.n.

30.6.2025

LAUSUNNON ANTAMINEN JÄTTEENKULJETUSJÄRJESTELMÄSTÄ

Jätelautakunta Kolmenkierto

jatelautakunta(at)hameenlinna.fi

Hämeen Yrittäjät ry (myöhemmin Yrittäjät) esittävät, että jätelautakunta Kolmenkierron alueelle parhaiten sopii kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus. Kaikkien jätejakeiden kuljetuksessa kiinteistöhaltijan järjestämä jätteenkuljetus on selvästi tehokkain, ekologisin ja toimivin järjestelmä.

Asianosaisuus

Kanta-Hämeessä toimivana yrittäjien aluejärjestönä edustamme osaltamme yksityisiä jätehuoltoyrityksiä Kolmenkierron jätelautakunnan alueella Hattulassa, Hausjärvellä, Hämeenlinnassa, Janakkalassa, Lopella ja Riihimäessä. Jäsenyrityksiämme toimi Kolmenkierron jätelautakunnan toimialueella. Edustamme asiassa alueen toimijoita/yrityksiä, joten lausuntomme tulee ottaa huomioon asian valmistelussa ja päätöksenteossa.

Hallintolain 41 §:ssä (HL 434/2003) säädetään vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta. Jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin. Viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta.

Jätelain vaatimukset valmistelulle

Jätelain 37 §:ssä (JL 646/2011) säädetään vaatimuksista sille, mitä seikkoja tulee tarkastella silloin, kun jätteenkuljetusjärjestelmästä päätetään. Vaatimukset ovat seuraavat:

Kunta voi päättää, että 32 §:n 1 momentissa tarkoitettussa toiminnassa syntyvän sekalaisen yhdyskuntajätteen ja 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun saostus- ja umpisäiliölaitteen kiinteistöittäinen kuljetus järjestetään kunnassa tai sen osassa siten, että kiinteistön haltija sopii siitä jätteen kuljettajan kanssa, jos:

- 1) näin järjestetty jätteenkuljetus täyttää 35 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset;
- 2) jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle;
- 3) päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

Korostamme, että kuljetusjärjestelmää koskevassa päätöksessä tulee yksilöidysti tarkastella kaikkia edellä mainittuja vaatimuksia. Yksittäisten asioiden yleistäminen ilman yksityiskohtaista tarkastelua ei täytä lain edellyttämiä vaatimuksia.

Jätelain vaatimusten täyttyminen kyseisellä alueella:

1. Ensimmäisenä edellytyksenä on jätelain 35 ja 37 §:ssä säädetty seuraavasti: Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on järjestämistavasta riippumatta järjestettävä niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.

- Kolmenkierron jätelautakunnan selvityksen perusteella, voidaan todeta, että lautakunnan toimialueella on jätehuollon kuljetuspalveluita tarjolla nykyisessä kuljetusjärjestelmässä kattavasti. Sama asia tulee esille jäsenyrittäjiemme toimialaluokituksen ja jäsentietojen perusteella. Tämä ilmenee selvityksestä, vaikka sen kattavuus ja toteutustapa oli hyvin puutteellinen.
- Yritysten tarjonta on alueella kattavaa ja hyvää. Yritysten välillä on aitoa kilpailua, mikä pitää asiakkaiden hinnat kohtuullisena. Tarjonta on tälle hetkellä kattavaa ja luotettavaa. Jätteen kuljetuspalveluita on tarjolla kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.

Jätehuoltoyhtiön mahdollinen kilpailutus supistaa vääjäämättä tarjontaa, jolloin kattavuus ja luotettavuus kärsivät merkittävästi. Aidon kilpailun katoaminen alueelta heikentää laatua ja yleensä nostaa hintoja.

- Selvityksen kattavuus on hyvin rajallinen, Vastausten määrä ei täytä tosiasiallisesti tietovarantoa, jolta pohjalta voitaisiin luotettavasti tehdä johtopäätöksiä, saatikka päätöksiä asiassa. Viranhaltijavalmistelulle ja tai uutisoinnille, jota lautakunta on selvityksestä antanut leimaa selkeä ennakkosenteellisuus, mikä ilmenee, kun otetaan huomioon hyvin pieni vastaajien joukko selvityksen taustalla. Selvitys soveltuu huonosti tai ei ollenkaan toimivaan kiinteistöiltä pyydettyihin tietoihin. Selvityksessä tiedusteltiin seikkoja, joiden päämääränä oli tehdä markkinakartoitusta mm. käytetyistä palveluntarjoajista ja heidän hinnoittelusta. Tämä rajasi tietojemme mukaan sitä, että vastauksia ei saatu lopulta tavalla, joka voisi toimia päätöksenteon pohjana.
- Tietojen saannissa on ollut myös haasteita, jolloin johtopäätökset perustuvat arvioon, jolle ei löydy riittävää tietopohjaa.

2. Toisena edellytyksenä jätelain 37 §:ssä säädetään seuraavasti: Jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta tukevat seuraavat seikat:

- Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa ei tule kerralla merkittäviä suurten asiakkaiden vaihdoksia kuljetusyrityksille, joista aina vääjäämättä seuraa ongelmia kuljetusten toiminnan kannalta. Samalla jätelain määräysten täyttyminen ei välttämättä toteudu.

- Kiinteistön haltijan tilaamissa kuljetuksissa voidaan huomioida paikalliset olosuhteet ja varmistaa palveluntarjoajan kaluston sopivuus paremmin, kuin keskitetyissä kuljetuksissa. Tämä ongelma on tullut jo esille keskitetyissä kuljetuksissa, jotka eivät täytä siten jätelain vaatimuksia.
- Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa samaan kuormaan voidaan ottaa myös yritysten ja teollisuuden jätettä, mikä tehostaa kuljetuksia ja tämän kautta vahvistaa kestävä kehityksen periaatetta. Tätä kustannustehokkuutta tulee edistää edelleen. Tämä on toimivan jätehuollon ja ympäristön näkökulmasta tärkeä ero keskitettyyn kuljetukseen verrattuna. Voidaan katsoa, että keskitetty kuljetusjärjestelmä ei toteuta jätelain vaatimuksia tältä osin.
- Jäteyhtiön järjestämä kilpailutus heikentää palvelujen saatavuutta ja tarjonta kapenee tavalla, joka ei edistä kestävä kehityksen ja markkinoiden toimivuutta.
- Jätteiden kuljettaminen on mahdollista lain vaatimusten mukaan molemmissa kuljetusjärjestelmissä. Kiinteistön haltijan järjestämässä mallissa ei aiheudu enempää haittaa ja vaaraa ympäristölle ja terveydelle, kuin kunnan kilpailuttamassa kuljetusjärjestelmässä, koska lakisääteiset ympäristö- ja muut vaatimukset eri toimijoille ovat samat kuljetusjärjestelmästä riippumatta.
- Hyvä yhteistyö, alueellinen kehittäminen ja toimiva jätehuollon kuljetusjärjestelmä perustuu jätehuoltoviranomaisen, alueellisen jätehuoltoyhtiön ja alueen kuljetusyritysten väliseen yhteistyöhön. Tässä viranomaisen tavassa toimia nykyistä paremmin on suuremmat mahdollisuudet parantaa jätelain vaatimusten täyttymistä nykyisellä kuljetusjärjestelmällä, kuin keskitetyllä.
- Selvityksessä käy ilmi jätehuoltoviranomaisen resurssien riittämättömyys. Yrittäjät korostaa, että jätteenkuljetusjärjestelmästä riippumatta, jätehuoltoviranomaiselle tulee taata riittävät resurssit, eikä viranomaisvastuuta voi missään olosuhteissa siirtää jätehuoltoyhtiölle tai kiinteistön haltijoille. Jätehuollon toimivuus edellyttää yhteistyötä viranomaisen, jätehuoltoyhtiön ja kuljetuspalveluja tarjoavien yritysten sekä asiakkaiden välillä. Jätehuoltorekisterin ylläpito on keskeinen osa yhteistyötä. Selvitystemme perusteella rekisteriin liittyvät ongelmat ovat yleisiä ja kuljetusyrityksistä riippumattomia.
- Nykyinen jätteenkuljetusjärjestelmä ei aiheuta jätelain mukaista ympäristö- ja terveyshaittaa. Nykyinen kiinteistön haltijan jätteenkuljetusjärjestelmä on tehokas toimintatapa, joka mahdollistaa haja-asutusalueilla tehokkaan jätehuollon.

3. Kolmantena edellytyksenä, JL 37 §:n mukaan: Päätökset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

Kiinteistön haltija järjestämään jätteenkuljetusta tukevat seuraavat seikat:

- Kiinteistön haltijalla on mahdollisuus valita mieleisensä kuljetusyritys.
- Palvelun toimivuus on jatkuvasti kiinteistön haltijan jatkuvasti arvioitavissa ja asiakas voi vaihtaa toiseen yritykseen, mikäli palvelu ei toimi halutulla tavalla.

- Päivystys toimii 24 tuntia vuorokaudessa.
- Järjestelmä kehittää ja edistää alueen elinkeinotoimintaa ja mahdollistaa palvelun tarjoajien välisen kilpailun tuloksena paremmat ja uudet innovaatiot alalle.
- Jätehuoltoyhtiön kilpailutuksessa markkinat keskittyvät. Tämän seurauksena järjestelmä on haavoittuvainen vaihtoehtoisten yritysten lopettaessa toimintansa. Urakka-alueiden pilkkomisen pienemmiksi ei estä tätä kehitystä. Lisäksi keskittäminen heikentää huoltovarmuutta.
- Jätehuoltoyhtiön kilpailutuksessa kuljettajien työsuhteturva vaarantuu. Kilpailutus rajoittaa markkinoiden kehittymistä ja pahimmassa tapauksessa aiheuttaa merkittävää työpaikkojen vähenemistä.
- Jätehuoltohuoltoyhtiön kilpailutuksen seurauksen keskittyvät markkinat aiheuttavat työsuhteiden muuttumista kausi- ja pätkätoiksi ja alan houkuttelevuus työpaikkana heikentyy ja samalla vaarantaa jätelain vaatimusten täyttymisen. Työllisyyden näkökulmasta keskittyminen on haitallista alueen kehittymiselle.
- Kilpaillut markkinat lisäävät työntekijöiden ja yritysten maksamien verojen määrää ja parantavat alueen taloutta.
- Jätteenkuljetusrekisteri turvaa viranomaisille yhdenvertaisen valvonnan molemmissa kuljetusjärjestelmissä. Rekisterin järjestämisvastuuseen tulee lautakunnan keskittyä ja sen toimivuuteen ja tarjoamiseen yrityksille voidaan nähdä kehityksen kohteena ja mahdollisuutena.
- Jätelain mukaan jätteenkuljetusyritysten tulee hakea toiminnalleen lupaa ELY-keskukselta jätehuoltorekisteriin liittymisellä. Tähän liittyvät suunnitellut vakuusmaksuvelvoitteet. Uudet velvoitteet koskevat molempia kuljetusjärjestelmiä. Myös ympäristöluvat ja ympäristövalvonnan velvoitteet varmistavat molempien kuljetusjärjestelmien mahdollisuudet ja vastuut.

Yhteenveto

Yrittäjät katsoo, että Kolmenkierron jätelautakunnan alueella ei ole esitetty sellaisia (JL 37 §:n) edellyttämiä perusteluja, jotka estäisivät kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetusjärjestelmän valintaa tai vaihtamista keskitetyksi järjestelmäksi. Alueella on tarjolla yksityisiä jätteenkuljetuspalveluja kattavasti, luotettavasti, kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin. Alueen jätteenkuljetusta ja kiinteistöjen liittymisastetta voidaan vahvistaa paremmalla jätehuoltoviranomaisen, jätehuoltoyhtiön ja yksityisten kuljetusyritysten välisellä yhteistyöllä.

Näkemyksemme ja kokemuksemme mukaan suora asiakkaan ja yrittäjän välinen sopimus mahdollistaa parhaat pitkäaikaiset ja laadukkaat asiakassuhteet sekä luo parhaat edellytykset tehokkaalla ja lainmukaisella jätehuoltojärjestelmälle. Jätelautakunnan ja alueen kuntien tehtävänä, on mahdollistaa asukkaille hyvin toimivat, aidosti kilpaillut ja laadullisesti korkeatasoiset jätehuoltopalvelut sekä samalla taata ja mahdollistaa parhaat toimintaedellytykset alueen yrityksille.

Yrittäjät esittää, että jätelautakunta varaa riittävät resurssit viranomaistehtävän hoidolle alaisessaan toiminnassa, joka selkeästi aiheuttaa ongelmia, jotka aiheuttavat ongelmia jätelain noudattamisessa. Nykyinen kuljetusjärjestelmä ei näitä ongelmia aiheuta enempää tai vähempää kuin keskitetty kuljetusjärjestelmä.

Hämeenlinnassa 30. päivänä kesäkuuta 2025

Marko Ahtiainen
toimitusjohtaja
Hämeen Yrittäjät ry
p. 050 301 9009
marko.ahtiainen(at)yrittajat.fi

Lähetäjä:
Vastaanottaja: [jätelautakunta](#)
Aihe: Lietteiden kuljetusjärjestelmä
Päivämäärä: maanantai 30. kesäkuuta 2025 18:16:15

Jätelautakunnalle

Minulla on Uponor panospuhdistamo. Puhdistamolle on tehty kerran vuodessa tyhjennyshuolto (Uponorilta), eli jätesäiliö on tyhjennetty ja laitteisto tarkistettu ja huollettu. Tarvittaessa korjaukset on saanut samasta paikasta. Tyhjennys kerran vuodessa on katsottu sopivaksi yhden hengen taloudessa. En tiedä onko tyhjennyksistä ilmoitettu siirtorekisteriin.

Huolta aiheuttaa, miten asiat järjestyvät jos säiliöiden tyhjennykset tulevat kunnan valitseman yrityksen tehtäviksi, enkä saa itse valita yritystä jonka kanssa on sujunut hyvin.

Onko valitulla yrityksellä asiantuntemusta ja mahdollisuutta huoltaa panospuhdistamon laitteistoa?

Pitääkö huolto ja korjaukset sekä tyhjennys tilata eri yrittäjiltä? Tulee turhia käyntejä, kun ennen kaikki on hoitunut samalla kertaa.

Huollon yhteydessä säiliö joka tapauksessa tyhjennetään, jolloin tulee turhaan tyhjennys kaksi kertaa vuodessa, ja lisää kustannuksia.

Ystävällisin terveisin

n.n.

Hämeenlinna